

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Gfv.VI.30.461/2022/2. szám

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Tibold Ágnes előadó bíró

Dr. Döme Attila bíró

Dr. Farkas Antónia bíró

Dr. Madarász Anna bíró

Az I. rendű felperes: ...

A II. rendű felperes: ...

A felperesek képviselője: Sasvári Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Sasvári Attila ügyvéd)

Az alperes: ...

Az alperes képviselője: Dr. Sebők Imre Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Sebők Imre ügyvéd)

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperesek

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 45. Pf.631.399/2022/6. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 2.P.52.793/2020/34. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy a felperesek és az alperes közötti, 2004. november 15-én kelt 00799606 számú kölcsönszerződés (a továbbiakban: kölcsönszerződés1) és a hozzá kapcsolódó zálogszerződés, a szintén 2004. november 15-én kelt 00809068 számú kölcsönszerződés (a továbbiakban: kölcsönszerződés2) és az ahhoz kapcsolódó zálogszerződés, valamint a 2008. július 14-én kelt 29774733 számú kölcsönszerződés (a továbbiakban: kölcsönszerződés3) és a hozzá kapcsolódó zálogszerződés

érvénytelen. Kérték a szerződéseket a megkötésükre visszamenő hatállyal érvényessé nyilvánítani, és jogkövetkezményként a kölcsönszerződés¹ tekintetében annak megállapítását, hogy 2020. szeptember 18-án az alperes tartozása a felperesek felé 1.262.781 Ft, a kölcsönszerződés² és a kölcsönszerződés³ tekintetében azt, hogy 2020. szeptember 18-án a felperesek egyetemleges tartozása az alperes felé 1.666.708 Ft, illetve 3.577.403 Ft.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét – a per fő tárgya tekintetében – helybenhagyta. Egyetértett az elsőfokú bíróság érdemi döntésével és annak indokaival is.

[3] A jogerős ítélet ellen a felperesek felülvizsgálati kérelmet, egyben és felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet terjesztettek elő. Utóbbit a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 409. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontjára, valamint a (3) bekezdésre alapították.

[4] Felülvizsgálati kérelmük szerint a jogerős ítélet sérti a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 205. § (1)-(3) bekezdését, 205/A. § (2) bekezdését, 207. § (1)-(2) bekezdését, a 205/C. §-át, 209. § (4) bekezdését, 237. § (2) bekezdését, a Pp. 263. § (1) bekezdését, a 265. §-át és a 279. § (1) bekezdését. Erre hivatkozással kérték, hogy a Kúria a jogerős ítéletet helyezze hatályon kívül és elsődlegesen az elsőfokú ítéletet megváltoztatva a keresettel érintett szerződések érvénytelenségének megállapítását követően nyilvánítsa azokat érvényessé, majd jogkövetkezményként állapítsa meg, hogy 2020. szeptember 18-án a felperesek egyetemleges tartozása az alperes felé 3.981.330 Ft, míg másodlagosan a másodfokú bíróságot utasítsa új eljárásra és új határozat hozatalára.

[5] Az engedélyezés tekintetében kifejtették, hogy mind az első-, mind a másodfokú bíróság ítélete jogkérdésben eltér a joggyakorlattól, nyilvánvalóan akadályozza annak továbbfejlesztését, továbbá a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt a felülvizsgálat. Az engedélyezés azért is indokolt, mert a másodfokú ítélet jogkérdésben eltér a Kúria közzétett határozataitól. Jogi álláspontjuk alátámasztásaként felhívták a 2/2014. számú PJE-t, továbbá a Kúria Pfv.I.21.234/2020/8., a Gfv.VII.30.256/2020/9., a Gfv.VII.30.090/2020/9. számú határozatait, valamint a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa Jpe.I.60.015/2021/15. számú határozatát (a továbbiakban: JPE határozat).

[6] A Kúria előjáróban rögzíti, mivel az elsőfokú bíróság határozatát a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésekre utalással, azonos jogi indokolással hagyta helyben, továbbá a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték az ötmillió forintot nem haladja meg, ezért a Pp. 408. § (1)-(2) bekezdései és 409. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem elbírálása érdekében a felpereseknek engedélyezés iránti kérelmet kellett előterjeszteniük.

[7] A Kúria a felperesek engedélyezés iránti kérelmét a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján vizsgálta.

[8] A felperesek a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmükben a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontjára, valamint a (3) bekezdésre hivatkoztak. A (2) bekezdés értelmében a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezheti, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat egységének és továbbfejlesztésének biztosítása, illetve a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt. A (3) bekezdés pedig rögzíti, hogy a Kúria engedélyezi a felülvizsgálatot, ha az ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér.

[9] A kérelemhez kötöttség perjogi szabályából következően [Pp. 2. § (2) bekezdés] – miként azt a felülvizsgálat engedélyezésével összefüggésben már a 2/2017. (XI. 13.) PK vélemény is, majd azt követően az 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) a 6. pontjában értelmezte – a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból engedélyezheti. Erre figyelemmel a felperesek által előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet elsődlegesen abból a szempontból vizsgálta, hogy az abban előadottakra figyelemmel a jogszabálysértés vizsgálata a Kúria közzétett határozatától jogkérdésében eltérés miatt indokolt-e, ezt követően pedig azt, hogy az előadottakra figyelemmel a jogszabálysértés vizsgálata szükséges-e a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében.

[10] Jelen ügyben a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben előadottak alapján – az alábbiak szerint – sem a Pp. 409. § (3) bekezdésében, sem a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontjában foglalt követelmények nem teljesültek.

[11] A Pp. 409. § (3) bekezdése alapján a Kúriát nem illeti meg mérlegelési jog, a felülvizsgálat engedélyezésének van helye, ha az ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér.

[12] A Kúria hangsúlyozza, a JPE határozatot követően már nem kérdéses, hogy az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás tisztességtelenségének megítélése jogkérdésnek minősül, hiszen indoklásában rögzítette, mivel a jogegységi panasszal támadott kúriai ítélet illeszkedik az Európai Unió Bírósága és a Kúria újabb gyakorlatához, a jogkérdésben való eltérés megállapítása mellett döntött a bíróságokra kötelező értelmezésről, és határozatában a panasszal támadott határozatot hatályában fenntartotta, mert az eltérés indokolt volt. Kimondta azt is, hogy a Kúria bármely határozatának ezzel ellentétes jogértelmezése kötelező erejűként már nem hivatkozható és az ilyen határozatoktól való eltérésre felülvizsgálati kérelemben és jogegységi panaszban sem lehet eredményesen hivatkozni.

[13] A fentiek előre bocsátását követően tehát megállapítható, hogy a Pp. 409. § (3) bekezdése hatálya alá tartozik, ha a jogerős ítélet a perbeli szerződések részét képező árfolyamkockázati tájékoztatások tisztességességének megítélése kérdésében eltér a Kúria közzétett határozatától. A felperesek által megjelölt, közzétett eseti döntések alapjául azonban az alperestől eltérő pénzügyi intézetek által alkalmazott, eltérő tartalmú tájékoztatások szolgáltak, nem az alperes írásbeli tájékoztatása tekintetében helyezkedett a Kúria arra az álláspontra, hogy az tisztességtelen, így a hivatkozott határozatokkal nem ellentétes a jogerős ítéletben kifejtett jogértelmezés.

[14] A Kúria rámutat, az alperes perbeli, írásban nyújtott árfolyamkockázati tájékoztatását már vizsgálta és azt tisztességesnek ítélte. Az elsőfokú bíróság indoklásában helyesen hívta fel a Kúria Gfv.VII.30.162/2020/5. számú határozatát, továbbá a másodfokú bíróság a Pfv.I.21.520/2021/6. számú, a JPE határozat közzétételét követően meghozott határozatát. A Kúria e határozatában kiemelte, hogy az adott tartalmú tájékoztatás alapján a felpereseknek tisztában kellett lenniük a devizában nyilvántartott kölcsön felvételének esetlegesen súlyos gazdasági következményeivel. Olyan mértékű kockázatot vállaltak, hogy a CHF-ben fennálló kölcsöntartozás HUF-ban számított összegének és a kölcsön biztosítékaul szolgáló ingatlan forintban megállapított fedezeti értékének aránya a kedvezőtlen árfolyamváltozás következtében meghaladhatja az alperes által előírt hitel/fedezet arányt.

[15] A PK vélemény 3. pontjában adott iránymutatás értelmében a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pontjának első fordulata alapján a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálat akkor engedélyezhető, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatban vagy az általa a 2012. január 1. napját követően meghozott, BHGY-ben közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói

gyakorlat nem egységes, vagy az eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. Ha a fél erre az engedélyezési okra hivatkozik, az engedélyezés alapjául szolgáló eltérő bírói döntéseket az engedélyezés iránti kérelmében egyértelműen azonosítható módon – legalább a határozatot hozó bíróság nevének és a határozat számának feltüntetésével – meg kell jelölnie.

[16] A Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pontjának második fordulata abban az esetben teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését, ha az a joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében indokolt. A Kúria a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható.

[17] A felperesek kérelme alapján azonban a fenti feltételek teljesülése nem állapítható meg. A Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pontjának első fordulata kapcsán rögzíthető, hogy a jogerős ítélet tárgyát képező elvi jelentőségű jogkérdéssel kapcsolatban a Kúria mind jogegységi, valamint jogegységi hatályú határozatban, mind az általa a BHGY-ben közzétett eseti határozatokban is már állást foglalt, ez pedig önmagában kizárja a felülvizsgálat engedélyezését (Kúria Gfv.VI.30.402/2022/2). A Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pont második fordulata alapján pedig azért nem engedélyezhető a felülvizsgálat, mert a felperesek kérelmükben nem jelöltek meg olyan körülményekben bekövetkezett változást, amely indokolná a JPE határozatban is megnyilvánuló egységes bírói gyakorlattól való eltérést. Épp ellenkezőleg, érvelésük szerint a jogerős ítélet többek között azért jogszabálysértő, mert a perbeli szerződések részét képező árfolyamkockázati tájékoztatás ezen határozatban lefektetett elveknek, szempontoknak nem felel meg.

[18] A Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontjának első fordulata alapján a felülvizsgálat akkor engedélyezhető, ha a felülvizsgált jogkérdés az egyedi ügyön különleges súlyára tekintettel túlmutat. Ez az eset áll fenn például akkor, ha egy új jogszabály értelmezése, vagy egy joghézag kitöltése elvi iránymutatást igényel. Ezekben az esetekben azonban az is szükséges a felülvizsgálat engedélyezéséhez, hogy valamilyen további, általában a jogegységgel, illetve közvetetten a jogbiztonsággal kapcsolatba hozható fontos ok álljon fenn és ennek folytán a Kúria iránymutatása váljon szükségessé. Ilyen ok lehet például az új típusú ügyek nagy száma. A Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontjának második fordulata alapján a felülvizsgálat akkor engedélyezhető, ha a fél által állított jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés társadalmi jelentősége miatt indokolt. Társadalmi jelentősége pedig akkor van a jogkérdésnek, ha az a társadalom széles körét közvetlenül, vagy közvetett módon érinti.

[19] A felperesek kérelme alapján nem állapítható meg ezen követelményeknek a fennállta sem. A felperesek ugyan felsorolták, hogy álláspontjuk szerint a jogerős ítélet mely jogszabályi rendelkezéseket sérti, azonban a Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontját megalapozó, a PK vélemény 3. pontja szerinti érvelést – így azt, hogy a jogkérdésként előadottak az egyedi ügyön miért mutatnak túl, a Kúria állásfoglalása azokban a jogegységgel, illetve közvetetten a jogbiztonsággal kapcsolatba hozható mely fontos okból szükséges, illetve azok a társadalom széles körét miért érintik – nem adtak elő.

[20] A Kúria kiemeli, a bizonyítás lefolytatása és a bizonyítékok értékelése minden ügyben egyedi mérlegelést igényel, ugyanaz a bizonyíték adott esetben eltérően értékelhető a konkrét ügy tényállásának a függvényében. Így a felperesek azon érvelése, amely szerint az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokokat, különös tekintettel a meghallgatott tanúk vallomását tévesen értékelték, ezért jogszabálysértő módon került sor a tényállás megállapítására, nem szolgálhatnak a Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti felülvizsgálat engedélyezése alapjául. A bíróság által az egyedi ügyben esetlegesen elkövetett ilyen

jogszabálysértések, jellegüknél fogva az egyedi ügyön nem mutatnak túl, ezáltal nyilvánvalóan nem érintik a társadalom széles körét sem (Kúria Pfv.V.20.942/2021/5.).

[21] Mindezek alapján nem teljesültek a Pp. 209. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontja alapján történő kivételes engedélyezéshez szükséges feltételek sem.

[22] A Kúria ezért a jogerős ítélet felülvizsgálatát a Pp. 411. § (1) és (2) bekezdése alapján megtagadta.

[23] A Kúria a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemről a Pp. 411. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül határozott.

[24] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Budapest, 2023. március 8.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Tibold Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Farkas Antónia s.k. bíró, Dr. Madarász Anna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

S.K.

bíróági ügyintéző